

ОБЩИНА КЮСТЕНДИЛ

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА КЮСТЕНДИЛ
2020 - 2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение.....	3
I. Анализ на състоянието и потребностите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил.....	3
1. Институции за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил.....	3
2. Отпадане на деца и ученици, подлежащи на задължително предучилищно и училищно обучение.....	9
3. Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил.....	10
3.1. Анализ на осигурената обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил.....	10
3.2. Анализ на осигурената допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на територията на община Кюстендил.....	21
4. Идентифицирани потребности за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Кюстендил.....	27
II. Предизвикателства.....	29
III. Стратегически цели и дейности.....	29
<i>Стратегическа цел №1: Създаване на подходяща среда за личностно развитие на децата и учениците от община Кюстендил.....</i>	<i>30</i>
<i>Стратегическа цел №2: Осигуряване на специалисти и повишаване на компетентностите на педагогическия персонал за задоволяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил.....</i>	<i>31</i>
<i>Стратегическа цел №3: Създаване на подкрепяща среда и подобряване на условията за личностно развитие за деца и ученици, вкл. и със специални образователни потребности от община Кюстендил.....</i>	<i>32</i>
<i>Стратегическа цел №4: Развитие и разширяване на мрежата от образователни институции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на територията на община Кюстендил.....</i>	<i>32</i>
<i>Стратегическа цел №5: Повишаване ефикасността на взаимодействие между участниците в образователния процес и институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.....</i>	<i>33</i>
<i>Стратегическа цел №6: Създаване на условия за активно сътрудничество на образователните институции и гражданското общество за целите на приобщаващото образование.....</i>	<i>34</i>
IV. Механизъм за управление, мониторинг и оценка на изпълнението.....	35
V. Финансиране.....	35
VI. Популяризиране на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил.....	36

ВЪВЕДЕНИЕ

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020 – 2021 г. е разработена в изпълнение на разпоредбите на чл. 197 от Закона за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/ и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование, приета с ПСМ № 232 от 20.10.2017 г.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020 – 2021 г. е изготвена въз основа на:

- Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Кюстендил 2020 – 2021 г., приета с решение на Областния съвет за развитие на област Кюстендил от 11.06.2020 г.;
- Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил, приет с Решение №13 по Протокол №3/10.12.2019 г. на Общински съвет – Кюстендил.

Стратегията обхваща периода 2020 – 2021 година.

I. Анализ на състоянието и потребностите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил.

1. Институции за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил.

Съгласно чл. 174, ал. 1 от ЗПУО, институциите в предучилищно и училищно образование осигуряват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

На територията на Община Кюстендил функционират следните институции в предучилищното и училищно образование:

Неспециализирани училища:

- Начални училища /НУ/ – 2. От тях: в град Кюстендил – 1; в село Раждавица – 1;
- Основни училища /ОУ/ - 7 - в град Кюстендил;
- Профилирани гимназии – 2 – в град Кюстендил:
- Природоматематическа гимназия /ПМГ/;
- Езикова гимназия /ЕГ/.
- Професионални гимназии - 5 – в град Кюстендил:
- Професионална гимназия по икономика и мениджмънт /ПГИМ/;
- Професионална гимназия по туризъм /ПГТ/;
- Професионална техническа гимназия /ПТГ/;
- Професионална гимназия по лека промишленост /ПГЛП/;
- Професионална гимназия по селско стопанство /ПГСС/.

Специализирани училища:

- Спортно училище /СУ/ – 1 – в град Кюстендил.

Детски градини /ДГ/ – 6 – в град Кюстендил с допълнителни адреси в града и селата;

Център за подкрепа за личностно развитие /ЦПЛР/ - Обединен детски комплекс /ОДК/ - 1;

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование /РЦПППО/ - 1.

1.1.Детски градини.

**Справка
за броя на децата и кадровото осигуряване в детските градини в Община Кюстендил
през 2019/2020 учебна година**

№	Детска градина /ДГ/	Детска градина				Ясли		Брой групи ДГ + ясли	Всичко деца в ДГ	Персонал		
		Брой групи	Брой деца от 2 до 4 години	Брой деца 5 години	Брой деца 6 години	Брой групи	Брой деца			Педагогически	Непедагогически	Общо
1	ДГ "Еделвайс"	8	84	38	40	1	8	9	170	18	16	34
	ул. "Г. Бенковски" №10	4	41	18	20	0	0	4	79	10	9	19
	ул. "Спартак" №21	3	37	16	15	1	8	4	76	6	6	12
	с. Жиленци	1	6	4	5	0	0	1	15	2	1	3
2	ДГ "Май"	7	83	36	30	1	18	8	167	15	14	29
	ул. "Места" №7А	6	75	31	26	0	0	6	132	13	12	25
	ул. "Ефрем Каранов" №35	0	0	0	0	1	18	1	18	0	1	1
	с. Коняво	1	8	5	4	0	0	1	17	2	1	3
3	ДГ "Мечта"	8	81	68	53	1	19	9	221	16	19	35
	ул. "Бузлуджа" №91	3	37	30	16	0	0	3	83	8	10	18
	кв. "Изток", ул. "София" №3	5	44	38	37	1	19	6	138	8	9	17
4	ДГ "Първи юни"	11	148	57	56	2	33	13	294	24	26	50
	кв. "Запад"	5	56	29	24	1	9	6	118	12	14	26
	ул. "Проф. Г. Паспалев" №13	5	84	27	29	1	24	6	164	10	11	21
	с. Соголяно	1	8	1	3	0	0	1	12	2	1	3
5	ДГ "Славейче"	8	115	32	33	1	24	9	204	15	16	31
	ул. "Гладстон" №17	4	48	13	14	1	24	5	99	7	7	14

	ул. "Райна Цанева" №12	3	48	14	14	0	0	3	76	6	8	14
	ул. "Димчо Дебелянов" №5	1	19	5	5	0	0	1	29	2	1	3
6	ДГ "Слънце"	10	170	81	59	2	49	12	359	21	24	45
	ул. "Цар Симеон I" №84	4	68	34	29	0	0	4	131	9	11	20
	ул. "11 август" №7	1	24	2	6	1	25	2	57	2	2	4
	ул. "Велбъжд" №7	3	49	33	14	1	24	4	120	6	9	15
	ул. "Синчец" №1	1	13	7	10	0	0	1	30	2	1	3
	с. Слокощица	1	16	5	0	0	0	1	21	2	1	3
	Всичко:	52	681	312	271	8	151	60	1415	109	115	224

Мрежата от детски градини на територията на Община Кюстендил съответства на демографските и социално-икономическите промени в Общината. Отчитайки намаляване броя на децата, наличния капацитет на детските градини и обхвата на децата, наличната база е достатъчна за пълното обхващане на желаещите да посещават детска градина. Основен проблем за детските градини е малкият брой деца в групите по селата, където се извършва прием на деца на възраст от 2 до 6 години. Слабост в организацията там е невъзможността за отделяне в самостоятелни групи на 5 и 6-годишните деца, подлежащи на задължителна предучилищна подготовка преди постъпването им в първи клас.

Детските градини са на целодневна организация на задължителното предучилищно образование, разполагат с добра материално-техническа база, педагогически кадри и помощен персонал с опит и квалификация, оптимални условия за отглеждане, възпитание и обучение на децата.

В детските градини се прилагат мерки за привличане и задържане на децата чрез поддържане на качество на възпитателно-образователния процес, добра кадрова обезпеченост като условие за доверието на родителите, привличане на родителите като партньори в организиране на дейностите и в осъвременяването на дидактичната и игрова база, съдействие в осигуряването на подкрепата за личностно развитие.

В детските заведения се осигурява равен достъп на всички деца за качествено образование, гарантиран е достъпът до добра подготовка на всяко дете за постъпване в училище, осигуряват се адекватни възможности за интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности.

1.2.Училища

Справка за броя на учениците и кадровото осигуряване в училищата в Община Кюстендил за 2019/2020 учебна година

Клас	Подготвителна група/клас			Общо I - IV		Общо V - VII		Общо VIII - XII		Общо за училището		Педагогически персонал	Непедагогически персонал	Персонал всичко
Училище	Групи	Деца на 5 г.	Деца на 6 г.	Паралелки	Ученици	Паралелки	Ученици	Паралелки	Ученици	Паралелки	Ученици			
Общински училища														
НУ „Св. Климент Охридски“	0	0	0	12	289	0	0	0	0	12	289	21	7	28
НУ „Св. св. Кирил и Методий“	0	0	0	4	62	0	0	0	0	4	62	10	8	18
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	1	7	9	18	401	15	378	0	0		779	67	19,5	86,5
ОУ „Даскал Димитри“	1	8	8	5	100	5	93	0	0	10	193	27	10	37
ОУ „Проф. Марин Дринов“	1	5	7	9	213	6	166	0	0	15	379	45	16	61
ОУ „Иван Вазов“	0	0	0	10	198	9	206	0	0	19	404	39	11	50
Пето ОУ „Христо Ботев“	0	0	0	4	73	3	53	0	0	7	126	18	7	25
Шесто ОУ „Св. Паисий Хилендарски“	1	5	15	9	199	6	116	0	0	15	315	34,5	9	43,5
Седмо ОУ „Ильо войвода“	0	0	0	5	88	3	63	0	0	8	151	23	8	31
ПМГ „Проф. Емануил Иванов“	0	0	0	0	0	6	155	19	473	25	628	51	12	63
ЕГ „Д-р Петър Берон“	0	0	0	0	0	0	0	15	400	15	400	27	6,5	33,5
СУ „Васил Левски“	0	0	0	0	0	3	38	5	85	8	123	24	5,5	29,5
ПГСС „Св. Климент Охридски“	0	0	0	0	0	0	0	3	62	3	62	7,5	4,5	12
Всичко общински училища	4	25	49	76	1623	56	1268	42	1020	174	3911	394	124	457
Държавни професионални гимназии														
ПГИМ „Йордан Захариев“	0	0	0	0	0	0	0	21	482	21	482	43	11	54
ПГТ „Никола Вапцаров“	0	0	0	0	0	0	0	10	217	10	217	23	9	32
ПТГ „Джон Атанасов“	0	0	0	0	0	0	0	5	103	5	103	11	6	17
ПГЛП „Владимир Димитров - Майстора“	0	0	0	0	0	0	0	7	157	7	157	15	7,5	22,5
ПГЛП- помощна	0	0	0	0	0	0	0	1	8	1	8	0	0	0
Всичко в държавни професионални гимназии	0	0	0	0	0	0	0	43	959	43	959	92	33,5	125,5
Всичко дневна	4	25	49	76	1623	56	1268	85	1979	217	4870	486	157,5	582,5

Запазва се тенденцията за намаляване броя на учениците в община Кюстендил. Това води до увеличаване броя на паралелките с недостиг на ученици до минималния норматив. Техният брой за 2019/2020 учебна година е 7.

За подобряване качеството на образованието в 4 училища са разработени и въведени иновативни елементи по отношение на организацията и съдържанието на обучението, използват се нови методи на преподаване. В тази връзка ОУ „Св. св. Кирил и Методий“, ОУ „Даскал Димитри“, ОУ „Христо Ботев“ и ПМГ „Проф. Емануил Иванов“ са иновативни училища.

Целодневната организация на учебния ден /ЦОУД/ осигурява:

- сигурно място за учениците и обгрижването им от специалисти, докато родителите са на работа;

- по-високо качество на образователната услуга, по-висока степен на образованост на завършващите училище;
- задържане на учениците в училище, осигурявайки им подходяща емоционална среда, възможности за активно социално общуване и за ранно откриване и развиване на талантите.

ЦОУД се осъществява в осем училища в община Кюстендил – всички основни училища и НУ „Св. Климент Охридски“.

Обхватът на учениците в ЦОУД в училищата на територията на община Кюстендил през 2019/2020 учебна година е:

- начален етап – 77,01 %;
- прогимназиален етап – 79,12 % .

Осигурен е безплатен транспорт за всички деца и ученици от селата до училищата и детските градини в града и обратно. За учебната 2018/2019 година след Решение №875/30.08.2018 г. на Общински съвет – Кюстендил всички транспортни средства са предоставени на училищата и детските градини и са им делегирани права от Кмета на община Кюстендил да организират транспорта на децата и учениците. Броят на децата и учениците, които се извозват са:

- 2018/2019 учебна година - 1 300;
- 2019/2020 учебна година -1062.

Във всяко училище има столова с необходимото оборудване. Здравословното хранене се осигурява от ОП „Ученическо хранене“.

1.3. Център за подкрепа за личностно развитие – Обединен детски комплекс (ЦПЛР-ОДК). Неговата дейност е:

- развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата на учениците в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;
- кариерно ориентиране и консултиране.

1.4. Доставчици на социални услуги:

Социална услуга	Описание на дейността
Център за обществена подкрепа „Св. Петка” Капацитет – 40	Център за обществена подкрепа е форма на социална услуга, в който се извършват дейности, свързани с превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище. В центъра се извършват социално и психологическо консултиране на деца и семейства в риск; работа по реинтеграция и социално включване, оценяване на родителски капацитет, посредничество в случаи на родителско отчуждение и конфликт при развод/раздяла, обучение на бъдещи приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с поведенчески проблеми, реализиране на социални програми за деца и семейства в риск, корекция и развитие на говора и речта при логопедични проблеми.

Център за обществена подкрепа, кв. „Изток” Капацитет – 50	ЦОП е комплекс от социални услуги предназначени за деца и семейства с цел предотвратяване на изоставянето на децата и настаняването им в специализирани институции, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции, консултиране и подкрепа на семейства в риск, оценяване, обучение и подкрепа на приемни родители и осиновители, консултиране и подкрепа на деца с поведенчески проблеми и прояви. Предоставят се следните дейности: • Консултиране/социално, психологическо, педагогическо/; • Диагностика; • Изготвяне на оценка на случай и оценка на риск; • Насочване и придружаване към звена за диагностика, рехабилитация, соц.подпомагане и др.; • Изготвяне на индивидуален план и био-психо социална оценка за работа с детето и семейството му; • Съдействие за изграждане на подкрепяща среда; • Работа на терен с общността; • Домашни посещения; • Организиране на клубове по интереси; • Осигуряване на учебни помагала и материали за обучение на деца и младежи; • Осигуряване на материали за здравословно отглеждане на деца 0-3 г.; • Групова работа (деца, младежи, бременни и майки); • Връзки с обществеността – представяне на дейностите и на нуждите на целевата група в медиите и на публични събития.
Дневен център за деца с увреждания „Вяра, Надежда, Любов” Капацитет – 24	Децата се обслужват и подкрепят чрез предоставяне на дейности, отговарящи на ежедневните и рехабилитационните им потребности (логопедична, психологическа и кинезитерапевтична помощ; предоставяне на храна, специализиран транспорт), както и организация на свободното им време.
Център за социална рехабилитация и интеграция за деца Капацитет – 40	ЦСРИ за деца е форма на почасова подкрепа на деца, свързана с извършване на рехабилитация и социални и психологически консултации, съдействие за професионално ориентиране и реализация, възстановяване на умения за водене на самостоятелен живот, изготвяне и осъществяване на индивидуални програми за социално включване. Основни дейности: • Консултиране: психологическо, педагогическо, социално; • Диагностика; • Изготвяне на психолого-педагогически оценки и характеристики; • Насочване за допълнителни изследвания или подкрепа; • Създаване на план за предоставяне на услугата; • Рехабилитация: психологична; социална; слухово-речева и логопедична; трудотерапия; музикотерапия, арт терапия; • Обучение - развитие на когнитивни и поведенчески умения на децата за подпомагане на процеса на учене;

	• Съдействие за изграждане на подкрепяща среда за интеграция; • Подкрепа при настаняване на дете с увреждане в приемно семейство и осиновяване; • Консултиране и обучение на родители на деца с увреждане.
Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания Капацитет – 16	Осигуряване на резидентна грижа за деца с увреждания, за които не са налице възможности за връщане в семейна среда.
Център за услуги за ранно детско развитие	Предлага социални услуги за деца от 0 до 7 год. възраст и техните родители, както следва: „Подкрепа за осигуряване на здравна детска консултация”, „Ранна интервенция на уврежданията”, „Индивидуална педагогическа подкрепа”, „Предоставяне на психологическа подкрепа и консултиране на бъдещи и настоящи родители и формиране и развитие на родителски умения”, „Семейно консултиране и подкрепа”, „Индивидуална и групов работа, които не са от уязвими групи, с цел посещаване на детска градина”, „Допълнителна педагогическа подготовка за повишаване на училищната готовност на децата за равен старт в училище”.
Приемна грижа	„ Приемната грижа“ е отглеждане и възпитание в семейна среда на дете, настанено в при близки и роднини или в приемно семейство. Дейностите по предоставяне на услугата включват: • оценяване и обучение на кандидати за приемни семейства; • подкрепа на приемното семейство в процеса на опознаване с дете; • наблюдение и подкрепа на приемното семейство в процеса на предоставяне на грижи за дете; • супервизия и поддържащо обучение на приемното семейство.

2. Отпадане на деца и ученици, подлежащи на задължително предучилищно и училищно обучение.

Превенцията на преждевременното напускане на училище неизменно е свързана с анализ на причините, водещи до отпадане от училище и напускане на образователната система, идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях и планиране на мерки за преодоляване на рисковите фактори от отпадане.

Като алтернативи на мерките и възможностите, свързани с обхвата на децата и учениците, могат да се разглеждат:

- ефективно провеждане на консултации с учители за попълване на пропуски в знанията;
- разговори с родителите на отсъстващите деца и ученици;
- съвместни инициативи с родители от ромския етнос с оглед повишаване на тяхната заинтересованост от обучението и образованието на децата им – срещи, тренинги, по-активно включване в инициативи на детската градина и училището;
- своевременно информиране на дирекция „Социално подпомагане” за децата и учениците, допуснали неизвинени отсъствия;
- беседи за последиците от ранните бракове;
- училищни дейности, съдействащи за повишаване на мотивацията на учениците за развитие;

- по-активно включване на държавните институции;
- организиране на дейности в подкрепа на всяко дете – активно взаимодействие между родители, деца и педагогически специалисти;
- последователни и целенасочени дейности за ранно кариерно информиране и ориентиране от квалифицирани специалисти.

В отговор на необходимостта от предоставяне на подкрепа за личностно развитие в условията на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията, в училищата са разработени и приети документи, както следва:

- Програма за намаляване броя на отпадналите ученици;
- Програма за превенция за ранно напускане на училище;
- План за превенция за закрила на деца в риск;
- План за работа на училищния координационен екип за противодействие на училищния тормоз между учениците;
- Правила и процедури за въвеждане на защитна мрежа за справяне с училищния тормоз между учениците;
- Програма за превенция на агресията и насилието в училището;
- Програма за работа с родителите на учениците.

В изпълнение на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна училищна възраст, съгласно Постановление №100/08.06.2018 г., е извършено:

- Определени са 3 района на обхват в рамките на територията на общината;
- Определени са общински служители за участие в екипите за обхват;
- Осъществява се координация на екипите за обход на общинско ниво;
- Предоставя се на координационното звено информация за наложените наказания по реда на чл. 347 от ЗПУО.

3. Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил

3.1. Анализ на осигурената обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил

Общата подкрепа отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето при децата и учениците и на нуждата от разпознаване на дарбите на децата. Общата подкрепа включва и всички онези допълнителни дейности, които помагат на децата и учениците да се развиват и учат – дейности за мотивация, допълнително обучение, превенция на психичното здраве, превенция на насилието и тормоза, училищна политика за позитивна дисциплина, кариерно консултиране, здравна грижа, асистирание и други, които се изпълняват от помагачи и допълнителни специалисти в детската градина и в училището, както и от неспециализиран персонал.

В ЗПУО в чл. 178, ал. 1 са определени формите и дейностите, които се включват към общата подкрепа за личностно развитие, като в чл. 178, ал. 2 - 4 от ЗПУО са определени и институциите, които ги осигуряват, а именно:

чл. 178, ал. 1 от ЗПУО	Институции, чл. 178, ал. 2-4 от ЗПУО
1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;	Всички институции
2. Допълнително обучение по учебни предмети при условията на този закон;	Училища
3. Допълнителни модули за деца, които не владеят български език;	Детски градини

чл. 178, ал. 1 от ЗПУО	Институции, чл. 178, ал. 2-4 от ЗПУО
4. Допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;	Училища
5. Консултации по учебни предмети;	Училища
6. Кариерно ориентиране на учениците;	Всички институции
7. Занимания по интереси;	Всички институции
8. Библиотечно-информационно обслужване	Училища
9. Грижа за здравето;	Всички институции
10. Осигуряване на общежитие;	Всички институции
11. Поощряване с морални и материални награди;	Всички институции
12. Дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;	Всички институции
13. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения;	Всички институции
14. Логопедична работа	Всички институции

3.1.1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти:

Екипната работа в училище включва:

- обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват учениците чрез обмен на информация;
- провеждане на срещи за обсъждане на информацията за обучението и развитието на учениците;
- определяне на конкретни дейности от общата подкрепа за отделни ученици, насочени към превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- превенция на обучителните затруднения, включени в планове за подкрепа, които се осъществяват от екипи за обща подкрепа за всеки ученик.

Екипната работа в детските градини се осъществява чрез:

- обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на учителите за подобряване на работата с децата;
- провеждане на регулярни срещи за обсъждане на информацията за обучението и развитието на деца с обучителни затруднения по образователни направления;
- определяне на конкретни дейности за отделни деца с обучителни затруднения.

В началото на учебната година всеки директор на образователна институция със заповед определя координатор, който координира работата на екипите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и дейностите с педагогическите специалисти и с родителите във връзка с подкрепата за личностното развитие на децата и учениците.

3.1.2. Допълнително обучение по учебни предмети.

То се осъществява чрез сформирание на групи за преодоляване на обучителните затруднения на учениците по проект „Подкрепа за успех“.

Освен по този проект в училищата е проведено допълнително обучение на ученици, които имат обучителни затруднения основно по български език и и литература, математика, физика, английски език и др.

3.1.3. Допълнително консултиране по учебни предмети:

Допълнителното консултиране по учебни предмети се осъществява по график за консултации по учебни предмети, утвърден със заповед на директора на училището. Родителите се запознават с графика на родителска среща. Графикът се публикува на интернет страницата на училището.

3.1.4. Занимания по интереси:

Заниманията по интереси (чл.181 от ЗПУО) се организират за развитие на способностите и на компетентностите на децата и учениците, за изява на дарбите им в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство. Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми - клуб, състав, отбор и други.

Заниманията по интереси в училищата включват провеждане на учебни часове и изяви на учениците, провеждане на междуинституционални изяви на учениците, обхванати в тях, посещения на културно-исторически и природонаучни обекти, институции, публични и стопански организации и други.

Заниманията по интереси съгласно чл. 21, ал. 2 от Наредбата за приобщаващото образование се организират приоритетно в тематичните направления: „Дигитална креативност“, „Природни науки“, „Математика“, „Технологии“, „Изкуства и култура“, „Гражданско образование“, „Екологично образование и здравословен начин на живот“, „Спорт“.

През учебните 2018/2019 и 2019/2020 години в част от училищата на територията на Община Кюстендил се реализира проект BG05M2OP001-2.011-0001 „Подкрепа за успех“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове. Проектът е за подкрепа на всички деца, които имат затруднения с усвояване на учебното съдържание по различни предмети. Основната цел е да се подпомогне равния достъп до качествено образование и по-пълното обхващане на учениците в училищното образование чрез дейности за преодоляване на затруднения в обучението и пропуски при усвояването на учебното съдържание, както и за развитие на потенциала и възможностите им за успешно завършване на средно образование и за бъдеща социална, професионална и личностна реализация.

В детските градина са създадени условия за развитие на интересите, способностите и компетентностите на децата чрез основните и допълнителните форми на работа. Предоставена е възможност за участие на децата в допълнителни форми на обучение: английски език, футбол, религия, народни танци, спортни танци и др. по желание на родителите.

В училищата и детските градини в Община Кюстендил са създадени условия за удовлетворяване интересите, желанията и потребностите за личностно израстване и реализация на децата и учениците в свободното от учене време. Съществуват условия за изява и участия в конкурси, конференции, олимпиади, спектакли, състезания, празнични програми, изложби, открити занимания и др. С успех се реализират извънкласни форми, като вокални и танцови групи, театрални трупи, арт работилници и др., за които има много добра материална база.

В изпълнение на чл. 21е, ал. 1 от Наредбата за приобщаващото Община Кюстендил организира и проведе през 2019 година:

- Междуинституционални дейности и изяви с ученици, които участват в заниманията по интереси, от две и повече училища, а именно:

- Концерт „Детство мое“ - по случай 1 юни – ден на детето;
- Празник на пеперудата – с участието на клубовете по природни науки;
- Превенция на агресията чрез спорт – спортен полуден;
- Посещение на културно-исторически и природонаучни обекти, музеи;
- Турнир по шах.

През 2019/2020 учебна година в Центъра за подкрепа на личностното развитие - Обединен детски комплекс заниманията по интереси са, както следва:

Област	Брой ученици	Постоянно действащи групи	Временно действащи групи през учебната година	Временно действащи групи през ваканциите
Наука и технологии	27	2	-	-
Изкуства	288	19	3	3
Спорт	192	14	1	-

В Община Кюстендил функционира Център за свободното време - общински център за образование, свободно време, възпитание и превенция, реализиран със средствата на най-съвременни образователни и комуникационни технологии. Той формира средище за технологично осведомяване, перманентно обучение и прекарване на свободното време на децата и учениците.

3.1.5. Библиотечно-информационно обслужване.

Библиотечно-информационното обслужване се осигурява чрез училищна библиотека и гарантира свободен достъп до информация на учениците от различни документални източници в библиотечния фонд и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация. В по-голяма част от училищата няма назначен библиотекар на щат, а дейността е възложена на учител от училището.

3.1.6. Грижа за здравето на децата и учениците в детските градини и училищата.

Грижа за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп на децата и учениците до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот (ЗПУО чл. 183), в съответствие с държавния образователен стандарт за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование. Здравото на децата и учениците се наблюдава от медицински специалисти, работещи в здравните кабинети във всички детски градини и училища в Община Кюстендил. Медицинските специалисти от здравните кабинети на детските заведения и училищата осъществяват следните дейности:

- провеждане на профилактични дейности за предотвратяване или ограничаване на рисковите фактори в детските заведения и училищата;
- организиране и участие в регионални, национални и международни програми, свързани с профилактика и промоция на здравето на децата и учениците;
- организиране и провеждане на програми за здравно образование на децата и учениците;
- участие в образователното и професионалното ориентиране на учениците при преминаване в по-горна степен на обучение;
- наблюдение на физическото развитие и определяне на физическата дееспособност на децата и учениците;
- участие в подготовката, подбора и провеждането на различните форми на отход, туризъм и обучение на децата и учениците.

3.1.7. Ранно оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие.

Ранното оценяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата се извършва в процеса на предучилищното образование.

Провежда се на деца от 3 години до 3 години и шест месеца при постъпване за първи път на детето в детската градина. Оценяването се извършва чрез скрининг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения след писмено съгласие

родителя. Изследването се провежда от учители, които са преминали предварително обучение за осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие на децата.

Голяма част от родителите не желаят децата им да бъдат оценявани на тази възраст.

През 2019 година е извършена оценка на 60 деца от всички детски градини.

Оценка на риска от обучителни затруднения за децата на 5 и 6 години в подготвителните групи в детските градини, на които не е извършвано ранно оценяване от 3 години до 3 години и 6 месеца, е извършена на 449 деца.

3.1.8. Логопедична работа.

Логопедичната работа като част от дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения се осъществява от логопеди в детските градини и училищата, и включва:

- превенция на комуникативните нарушения и на обучителни трудности;
- диагностика на комуникативните нарушения;
- корекционно-терапевтична дейност при установени индикации за комуникативни нарушения;
- консултативна дейност с учители и родители, които полагат грижи за децата с комуникативни нарушения.

При разпределяне на получените по стандарт средства за всяка дейност между училищата/детските градини, като част от допълнителните компоненти на формулите се предвиждат средства в размер до 0,5 на сто за финансиране на логопед. В община Кюстендил има назначен 1 логопед, който обслужва всички общински училища и 1 логопед, който обслужва всички детски градини. Тези две щатни брой не отговарят на потребностите. Използват се логопеди от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦППО) и Център за услуги за ранно детско развитие (ЦУРДР).

3.1.9. Кариерно ориентиране на учениците.

Консултиране на учениците в училищното образование включва взаимно допълващи се дейности за информиране, диагностика, консултиране, посредничество и проследяване с оглед подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и/или професия и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда (ЗПУО чл. 180). В град Кюстендил има 3 кариерни консултанти към ЦПЛР – ОДК, които предлагат услугите:

- „кариерно информиране” - процес, в рамките на който кариерният консултант дава актуална и пълна информация за възможностите на образователната система в България, за прехода от образование към заетост на всички ученици, родители и граждани. Кариерно информиране може да се проведе индивидуално или в група;
- „кариерно консултиране” - процес, в рамките на който кариерният консултант оказва съдействие на учениците, за да вземат добри решения за професионалния и личния си избор и на родителите, за да подкрепят децата си в този избор. Кариерно консултиране може да се проведе индивидуално и/или в група.

Кариерните консултанти работят с ученици от I до XII клас от всички степени на образование и видове училища в община Кюстендил, като им се предоставят услуги по кариерно ориентиране в съответствие с конкретните им индивидуални потребности и етапи на кариерно развитие. Учениците от целевата група получават информация и консултация при прехода от една образователна степен към друга; при прехода от образование към заетост; когато са в риск да напуснат училище без завършена степен на основно или средно образование/без придобита степен на професионална квалификация; когато имат специални образователни потребности. Организируют се срещи, форуми, дискусии, тренинги и др. Провеждат се инициативи с учениците в

Административен съд, Районен съд, РИМ „Академик Йордан Иванов“, дирекция „Бюро по труда“.

През учебната 2018/2019 година е проведено кариерно консултиране в 141 паралелки с ученици от първа целева група (I-IV клас), втора целева група (V-VII клас) и трета целева група (VIII –XII клас) от различни училища на територията на град Кюстендил и град Дупница. Осъществена е индивидуална работа за избор на образование и кариера и предоставяне на информация за профилите на обучение, професиите и специалностите в средните, висшите училища и университетите със 130 ученици. В обучението по кариерно ориентиране са обхванати 60 ученици със СОП и застрашени от отпадане от училище.

Съвместно с Община Кюстендил и РУО – Кюстендил на 07.05.2019 г. е организиран общински форум „Училищна панорама и панорама на професионалното образование – Кюстендил“.

Кариерните консултанти участват в родителските срещи с цел популяризиране на дейността на ЦПЛР-ОДК по кариерно ориентиране и консултиране.

Други дейности за кариерно ориентиране, реализирани в училищата в Община Кюстендил през 2018/2019 учебна година:

- изготвяне на училищна програма за кариерно ориентиране на учениците;
- информационна кампания за учениците, завършващи седми клас от педагогическия съветник, класните ръководители и кариерни консултанти от ЦПЛР-ОДК;
- провеждане на индивидуална и групова работа с учениците, проучване на качествата и възможностите им, които да улеснят избора им на училище и професии.
- провеждане на родителски срещи с цел да бъдат информирани и родителите за възможностите, които се предоставят на учениците за избор на училище и професия.
- посещения на ученици от основните училища на Дни на отворените врати в професионалните и профилирани гимназии, които осъществяват прием след седми клас.
- провеждане на беседи в часа на класа часове за запознаване на учениците с видовете професии и възможности за реализацията им в бъдеще.
- организирани посещения на работни места;
- участие във форум „Образование“;
- посещения на кариерни консултанти от кариерни центрове за образование в чужбина;
- провеждане на дискусии, дебати и ролеви игри в часа на класа;
- участие на учениците от 12 клас в проект „Моето първо работно място“ на КНСБ чрез провеждане на обучение в часа на класа;
- участие на учениците от 10 клас в пилотна образователна програма „Съдебна власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“ за запознаване с професиите в съдебната система;
- провеждане на срещи с представители на университети за продължаване на образованието;
- участие в лидерска академия „ГЛОУ“, която е насочена към насърчаване на себеутвърждаването и изграждането на младите хора, изграждане на лидерски качества, умения за вземане на решения, поставяне на цели, комуникативност, окуражаване на толерантното поведение, а също и осигуряване на информация по проблемите за трафика на хора, здраве, ХИВ/ СПИН, околна среда и доброволческа дейност;
- участие на ученици в конференция за дигитализация, организирана от Община Кюстендил;
- провеждане на граждански диалог в сферата на дигитализацията с еврокомисаря Мария Габриел за учениците от ЕГ „Д-р Петър Берон“.

3.1.10. Осигуряване на общежитие.

В общежитията се настаняват ученици от 1 до 12 клас от всички населени места от територията на общината и от други населени места. Общежитията осъществяват следните дейности: настаняване на ученици; осигуряване на условия за организиране и провеждане на самоподготовка на учениците; провеждане на консултации по учебни предмети и индивидуална работа; подпомагане интелектуалното, емоционалното и физическото развитие и социалната адаптация на учениците; подпомагане професионалната насоченост и придобиването на компетентности, необходими за успешна реализация; подпомагане формирането на нагласи и мотивация за учене; формиране отношения на толерантност и уважение; организиране и провеждане на занимания по интереси; работа с родители.

Справка за броя на местата в общежитията в Община Кюстендил

№	Училище	Брой места	Брой настанени
1.	НУ „Св. св. Кирил и Методий“ – с. Раждавица	60	45
2.	СУ „Васил Левски“	45	36

В Община Кюстендил има две несамостоятелни общежития към училищата от горепосочената справка.

3.1.11. Поощряване на учениците с морални и материални награди:

Във връзка с чл. 25 от Наредбата за приобщаващото образование в образователните институции са учредени награди, с които се удостояват децата и учениците. В по-голяма част от училищата и детските градини това са грамоти, предметни и парични награди, благодарствени писма до родителите. Има и училища, в които са учредени специални награди, като:

- златна, сребърна и бронзова грамота; специална награда - почетен знак на училището - ОУ „Св. св. Кирил и Методий“;
- специална награда „Достоен Дриновец“ - ОУ „Проф. Марин Дринов“;
- училищни награди в 5 категории: „Постигнати успехи в учебната дейност“, „Изяви и добри резултати в областта на изкуствата“, „Участие и класиране на призови места в областта на спорта“, „Цялостен принос към дейността на училището“, „без отсъствия през учебната година“ – ОУ „Иван Вазов“;
- годишни награди „Свети Паисий“ в следните категории: „Ученик на годината“, „Иновации“, „Добро сърце“ – Шесто ОУ „Св. Паисий Хилендарски“;
- „Спортист на Спортно училище „Васил Левски“ за учебната година“ - СУ „Васил Левски“;
- награда „Йордан Захариев“ - ПГИМ „Йордан Захариев“;
- стипендия на името на генерал-майор Константин Жостов – ПМГ „Проф. Емануил Иванов“;
- „Отличник на випуска“ – Пето ОУ „Христо Ботев“;
- почетни статуетки – ЦПЛР-ОДК.

3.1.12. Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение.

Детските градини и училищата са длъжни да осъществяват дейности по превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация и преодоляване на

проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координиращите усилия на всички участници в образователния процес.

Училищата и детските градини разработват, според своята специфика, дейности по превенция и интервенция на тормоза и насилието въз основа на Механизъм за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и на алгоритъм за неговото прилагане, утвърдени със заповед на министъра на образованието и науката. Разработени и утвърдени във всяка образователна институция са:

- План за противодействие на училищния тормоз;
- Единни училищни правила;
- Училищен дневник със случаи и управление на информацията

Проведени са превантивни инициативи срещу агресията и тормоза във образователните институции, както следва:

- „Превенция на тормоза и насилието в училище“;
- Ден на „Розовата фланелка“;
- Ден на търпението;
- Ден на толерантността;
- Тренинги за толерантно общуване в часа на класа ;
- Индивидуална и групова работа с психолог;
- Лекции/беседи с инспектор от ДПС;
- Не на агресията – съвместно с ЦОП;
- Провеждане на срещи с родители и психолози;
- Тренинг на тема: „Агресията в света на детето“;
- Ден на отворените врати: „Не на насилието – нека бъдем приятели“ – пускане

на балони с послание за превенция на агресията и насилието в детската градина, в семейството и на улицата.

- Изложба на детски рисунки, рисувани с помощта на родителите под наслов: „Моето детство“;

- Анкети за тормоза в училищна среда, анализ на ситуацията, обсъждане с представители на ученическия съвет и на педагогически съвет;

- Консултации от педагогическия съветник с ученици и техните родители за преодоляване на проблемно поведение;

- Методическа помощ на учителите за превенция на тормоза и насилието и за преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците;

От всички образователни институции деца и ученици участват в организираните и проведените спортни инициативи за утвърждаване на принципите на честната игра и ненасилието, а именно:

- Спортен празник на училището/детската градина;
- Ученически игри;
- Национален спортен календар;
- Ден на спорта;

В образователните институции действа Етичен кодекс, регулиращ взаимоотношенията ученици-учители-родители-служители. Всяко училище и детска градина в координация с институциите – отдел „Закрила на детето“, Детска педагогическа стая, обществени възпитатели към МКППМН, доставчици на социални услуги.

През 2019 г. МКБППМН е образувала 26 възпитателни дела по отношение на 36 лица - малолетни и непълнолетни.

Сигналите за образуване и разглеждане на възпитателните дела са: Районна Прокуратура – 15; от органите на МВР – Кюстендил - 11.

По – голямата част от извършителите на противообществените прояви и престъпления са от момчета – 31, момичета са 5.

Възрастовата граница е от 9 години до 18 ненавършени години. Малолетни и непълнолетни привлечени за втори и повече път - 3.

Разгледаните възпитателни дела за извършени противообществени прояви и/или престъпления са от различен характер: кражби, оказване на физически и психически тормоз; повреждане на чуждо имущество; непристойно поведение; притежание на наркотични вещества; управление на МПС без свидетелство за управление на МПС и т.н.

МКБППМН е наложила възпитателни мерки по чл. 13, ал. 1 от ЗБППМН като преобладаващият брой от който е: по т. 1 „предупреждение“, т. 3 „задължаване да участва в консултации, обучения и програми за преодоляване на отклоненията в поведението“; т. 4 „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, който ги заместват“ и т. 5 „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“, т. 12 – „предупреждение за настаняване във възпитателно училище – интернат с изпитателен срок от 3 месеца“. През 2019 г. МКБППМН има депозирано едно предложение до Районен съд - Кюстендил за налагане на възпитателна мярка по чл. 13, ал. 1 т. 13 от ЗБППМН – настаняване във възпитателно училище – интернат. /отхвърлено от КРС/

Към МКБППМН като помощен орган работи Консултативен кабинет с адрес: гр. Кюстендил, ул. „Цар Освободител“ № 64, ет. 2 /сградата с ДЗИ/. Към момента дейността на кабинета е свързана предимно с вторичната превенция на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните. През 2019 г. през Консултативния кабинет са преминали повече от 30 деца и техните родители – в изпълнение на наложена възпитателна мярка по ЗБППМН, както и такива, които са заявили необходимост и подкрепа от съдействие родители на малолетни и непълнолетни лица.

Социално – превантивната дейност е важен акцент в дейността на институциите, които имат отношение към възпитанието на децата. Съществен принос в това отношение имат обществените възпитатели към местната комисия.

През 2019 г. превантивната, консултативна и възпитателно – корекционна дейност е осъществявана от девет обществени възпитатели – психолози, педагози и социални работници. Те извършват превенция на противообществените прояви и рисковото поведение сред малолетни и непълнолетни в училищата на територията на Община Кюстендил.

Превантивната дейност, трябва да стигне до всяко дете, затова през цялата учебна година МКБППМН работи рамо до рамо с педагогическото ръководство, педагогическите съветници и класните ръководители. В началото на учебната година са съгласувани план – графици по предварително заявени от училищните ръководства необходими теми, които да бъдат обхванати от обществените възпитатели в превантивната дейност в училище. Темите са съобразени с конкретните потребности на съответното училище. Лекциите и беседите са с актуална тематика: правата на детето; видове противообществени прояви и запознаване с дейността на комисията и ЗБППМН; „Превенция на хулиганството и тормоза в у-ще“ ; „Детските страхове и овладяване на емоциите“; „Кариерно консултиране“; „Безопасен интернет“; „Междуческа толерантност“; „Влияние на приятелската среда“; „Изкуството да общуваме“; „Конфликти между поколенията“; „Противодействие на училищния тормоз“; „Детските страхове и овладяване на емоциите“, „Здравна култура – здравословно хранене, хигиена и ползите от редовното спортуване“; „Сексуално възпитание и проблемите с ранните детски бракове“; „Ранни бракове“; „Вредни навици“ – ролеви игри; „Татуировки и пиърсинг – красиви или опасни“ ; опасности след употребата на ПАВ и управление на МПС; трафик и експлоатация на хора, тормоза в училище – индикации и горещи точки; безопасен интернет, детска престъпност; от конфликта до насилието; агресия и автоагресия и много други.

Приложени са и много психологически и ролеви игри и разгледани казуси по проблемите на подрастващите.

Дейности и мероприятия за периода 01.01.2019 до 30.12.2019 год. на Съвета по наркотични вещества и Превантивно-информационния съвет по наркотични вещества гр. Кюстендил:

Месец януари са отпечатани и разпространени превантивни материали за употребата на наргилетата. Проведена е кампания в училищата за опасността от употребата на наргилетата сред ученици от VII и VIII клас в училищата на град Кюстендил. Проведени са редица беседи и са изгледани мултимедийни презентации, филми за вредата от пушенето на наргилетата.

През месец февруари е проведена кампания за вредата и последствията от употреба на алкохол. Проведени са редица лекции и беседи, отпечатани са материали, относно злоупотребата с алкохола.

По случай деня на Баба Марта от доброволците са раздадени собственоръчно изработени мартеници на децата от детските градини в община Кюстендил. На 14 и 15 март е проведено ежегодното обучение на младежи по модел „Връстници обучават връстници“. Във обучението са включени общо 18 ученици от различни училища на града на възраст от 14 до 18 години. През месец март доброволци от Превантивния център участват в симулиран процес, организиран от Районна прокуратура- Кюстендил по даден им от тях казус.

През месец април са отпечатани и преиздадени материали за наргилето, одобрени от МНЗ. Заедно с доброволци са проведени часове по превенция на употребата на наргилета. В седмицата преди Великден са проведени редица арт мероприятия с доброволци към Превантивния център.

На 15.05. 2019 год. доброволци от Превантивния по покана на депутата Борис Ячев са на посещение в Народното събрание и обсъждат редица важни теми за младежите. За 31 май- световен ден без тютюнев дим, доброволците изработват табла и издават превантивни /оригами/ материали за вредата от тютюнопушенето. Кампанията е насочена към ученици от II, III и IV клас на всички училища на града.

По случай 1 юни - Денят на детето, всички доброволци участват в кампания в детските градини. За 26 юни - Международния ден за борба с наркотиците и наркотрафика, се отпечатани и раздадени превантивни материали за вредата от психо-активни вещества. В последните учебни дни се направени сред ученици от IX, X и XI клас редица превантивни кампании с активното участие на доброволците към Превантивния център.

Месец юли и август по време на ваканцията на учениците, младежите са ангажирани поне два пъти в месеца с различни арт мероприятия. Денят на младежта е отбелязан от Превантивния център заедно с доброволците с много интересни и забавни игри с младежите. По време на ваканцията е проведен поход от доброволците до Граничкия манастир, с. Граница.

През месец септември доброволците и служители от КАТ-Кюстендил отбелязват 26 септември - Европейски ден без жертви на пътя. Раздадени са редица превантивни материали за отговорността от шофирането под мотото:”Животът е с предимство”.

През месец октомври са проведени редица часове с ученици от училищата на тема „Превенция на психоактивни вещества“, разговори и беседи за видовете наркотици и последствията от тяхната употреба. Отпечатани и разпространени са превантивни материали.

Месец ноември - доброволци към Превантивния център гледаха в кино Кюстендил филма” Доза щастие” . На следващия ден е проведена дискусия, относно реакциите на младежите от филма и неговото въздействие.

На 21.11.2019 год. по повод Международния ден против тютюнопушенето в

две от училищата на града е проведена разяснителна превантивна кампания относно употребата на цигарите. В нея участват всички доброволци към Превантивния център и всички ученици от трети и четвърти клас. Проведени са интерактивни игри и са раздадени превантивни материали. Мотото на кампанията е под надслов: ”Тютюнопушенето е война, която няма как да спечелите. В нея има само какво да загубите...”.

На 27.11.2019 год. е проведено обучение на педагогическите съветници и специалисти, работещи в сферата на превенцията на психоактивни вещества. Темата на обучението е: „Психоактивно консултиране и нови психоактивни вещества”. Участват общо 25 специалисти.

За 1-ви декември АНТИ - СПИН Кампанията доброволци от Превантивния център провеждат разяснителна кампания на ученици от XII клас относно начините на заразяване със СПИН. Раздадени са превантивни материали с презервативи. За Коледни и Новогодишни празници по традиция младежи от Превантивния център посещават един от пенсионерските клубове на града. Там правят коледна украса на клуба, играят шах и табла и се забавляват с възрастни.

3.1.13. Санкции на учениците по чл. 199, ал.1 от ЗПУО.

На учениците в училището могат да се налагат санкции за неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми на въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение, както следва:

- забележка;
- преместване в друга паралелка в същото училище;
- предупреждение за преместване в друго училище;
- преместване в друго училище;
- преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение.

Влиянието на рисковите фактори е пряко свързано и се проектира в проявите на проблемно поведение от страна на децата и учениците. Наложените наказания са индикатор за резултатите на превантивната дейност т. е. там където са изчерпани всички ресурси на превенцията, се налагат наказания.

Справка

за броя на наложените санкции на учениците в училищата на Община Кюстендил през 2018/2019 учебна година

По чл. 199, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование	По чл. 49, ал. 1, т. 2 от Закона за предучилищното и училищното образование	По чл. 49, ал. 1, т. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование	По чл. 49, ал. 1, т. 4 от Закона за предучилищното и училищното образование	По чл. 49, ал. 1, т. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование
514	2	41	2	4

Справката за броя на наложените санкции на учениците в училищата в Община Кюстендил през 2018/2019 учебна година показва, че около 11% от всички ученици в общината са с наложена санкция. В две училища (НУ „Св. Климент Охридски“ СУ „Васил Левски“) няма наложени наказания на ученици.

3.2. Анализ на осигурената допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на територията на Община Кюстендил.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие по чл. 187 на ЗПУО е насочена към четири групи деца и ученици: със специални образователни потребности (СОП), в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания и работа с дете и ученик по конкретен случай.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва:

- работа с дете и ученик по конкретен случай;
- психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;
- осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;
- предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;
- ресурсно подпомагане.

3.2.1. Данни за децата и учениците субект на допълнителна подкрепа за личностно развитие

Деца и ученици с изявени дарби

Ежегодно в община Кюстендил се разработва и приема от Общински съвет - Кюстендил Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби в община Кюстендил. Целта е:

- Стимулиране на деца и ученици от община Кюстендил, изявени в науката, изкуствата и спорта, откриване и насърчаване на техните творчески заложби и потребности;
- Насърчаване на учебните заведения и извънучилищните звена, спортните клубове и културните институции да предлагат оптимални условия за пълноценно ангажиране на свободното време и за развитие на талантите на младите хора на територията на община Кюстендил.

Година	Брой ученици с годишна стипендия	Брой награди за еднократно финансово стимулиране /индивидуални и колективни/
2018	3	375
2019	7	320

Провеждането на тест за общинска стипендия се превърна в традиция. Целта е да проверят ценностните нагласи на младите хора и готовността им за включване в живота на общността и да заемат активна и зряла позиция в ситуация на етична дилема.

Година	Брой явили се ученици	Брой наградени ученици с еднократна общинска стипендия
2018	83	30
2019	66	53

Деца и ученици със СОП, в риск и с хронично заболяване

Брой училища и детски градини	Брой деца/ученици със СОП	Брой деца/ученици в риск	Брой деца/ученици с хронични заболявания
23	128	131	63

3.2.2. *Кадрова обезпеченост със специалисти за предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие.*

Справка

за назначени специалисти в училищата и детските градини за допълнителна подкрепа на децата и учениците в Община Кюстендил за 2019/2020 учебна година

Брой училища и детски градини	Ресурсен учител	Психолог	Логопед	Педагогически съветник	Помощник на учителя	Социален работник
23	2	2	4	8	6	1

В детските градини и училищата продължава да се чувства остра необходимост от психолози, педагогически съветници, логопеди, ресурсни учители, педагози, подготвени да работят с деца със зрителни, слухови и др. увреждания или хронични заболявания. Макар и с бавни темпове се увеличава броя на назначените специалисти за осигуряване на допълнителна подкрепа на учениците. От 17 училища в община Кюстендил в 8 има назначени педагогически съветник и в две - психолог. От 23 училища и детски градини в общината има назначени само двама ресурсни учители. Използват се ресурсните учители от РЦППО. В рамките на делегирания бюджет липсват достатъчно средства за осигуряването на квалифицирани кадри за допълнителна подкрепа на децата и учениците.

За осигуряване на допълнителната подкрепа в училищата и детските градини се използват специалистите от доставчиците на социални услуги в община Кюстендил.

Справка

за броя на специалистите – логопед, психолог, социален работник и др.

Социална услуга	Брой специалисти																
	Логопед	Психолог	Социален работник	Кинезитерапевт	Медицинска сестра	Педиатър	Специален педагог	Юрист	Стоматолог	Медиатор	Трудотерапевт	Педагог	Рехабилитатор	Музикален терапевт	Сътрудник социална работа	Помощник на учителя	Възпитател
Център за обществена подкрепа „Св. Петка”	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Център за обществена подкрепа, кв. „Изток”	0	1	2	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	3	2	0
Дневен център за деца с увреждания „Вяра, Надежда, Любов”	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0
Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Център за услуги за ранно детско развитие	2	1	2	1	1	1	1	1	1	3	0	0	0	0	0	0	0
Приемна грижа	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

**Справка
за броя на обучени учители през 2018/2019 учебна година**

Брой учители, обучени за работа с деца:			
с изявени дарби	със СОП	в риск	с проблемно поведение
52	185	113	171

Ръководствата на училища в община Кюстендил ясно осъзнават необходимостта от специфични умения и компетентности на своите педагогически специалисти, които трябва да са подготвени, за да реагират адекватно, както в осигуряването на кариерно ориентиране и занимания по интереси за развитие на способностите, за изява на дарбите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта и в организирането на дейности по превенция на тормоза и насилието, така и да работят със специфичен инструментариум съобразно индивидуалните потребности на деца и ученици със специални образователни потребности. Около 59% от всички учители в община Кюстендил са обучавани за работа с деца и ученици с изявени дарби, със СОП, в риск, с проблемно поведение.

Чувства се необходимост от провеждане на допълнително обучение за изграждане и развиване на умения у педагогическите специалисти за:

- овладяване на деструктивно поведение в клас;
- задълбочено разбиране на това, какво се крие зад предизвикателното поведение на ученика;
- подкрепа на силните страни и ресурси на учениците;
- използване на позитивни стратегии при конфликти;
- изграждане на модели на позитивна училищна среда;
- създаване на родителско-учителска общност за подкрепа;
- ефективна работа на екипите за подкрепа за личностно развитие;
- методи и форми на работа с деца в риск ;
- методи и форми на работа с деца с изявени дарби;
- методи и форми за работа с деца с проблемно поведение.

3.2.3. Оценка на индивидуалните потребности на дете или ученик за допълнителна подкрепа.

Оценката се извършва от екип за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) на детето или ученика, утвърден със заповед да директора на детската градина или училището. През 2018/2019 учебна година е извършена оценка на индивидуалните потребности на 72 деца и ученици в детските градини и училищата в община Кюстендил. За всяко дете и всеки ученик се провежда заседание на ЕПЛР за решаването на текущи въпроси, свързани с неговата подкрепа. Води се лично досие и се изготвят следните документи:

- карта за първична оценка;
- доклади от специалистите до председателя на ЕПЛР;
- индивидуална програма за обучение и развитие;
- план за подкрепа;
- протоколи от заседанията на ЕПЛР.

3.2.4. Подкрепяща среда и условия за личностно развитие

Институциите в системата на предучилищното и училищното образование предоставят условия за равен достъп до образование за децата и учениците и чрез обща обезпеченост на средата, осигуряване на достъпна архитектурна и физическа среда, достъпност на информацията и комуникацията, достъп до учебните програми и учебното съдържание, разумни улеснения, технически средства, специализирано оборудване и специализирана подкрепяща среда, дидактически материали, методики и специалисти.

Обезпечеността на подкрепящата среда в община Кюстендил е, както следва:

- недобре развита спортна база, вкл. физкултурни салони, спортни площадки и спортни съоръжения;
- осигурено медицинско обслужване и медицински кабинети във всички детски градини и училища в община Кюстендил;
- осигурено организирано столово хранене;
- организиран транспорт към всички образователни институции, в които се обучават деца от други населени места;
- много добра библиотечно-информационна обезпеченост.

Обща обезпеченост на средата

Образователни институции	Брой детски градини/училища	Спортна база			Библиотечно – информационно обезпечаване	Медицински кабинет	Столово хранене
		Наличие на физкултурен салон	Наличие на спортна площадка	Осигуреност със спортни съоръжения			
Детски градини	6	1	5	4	4	6	6
Училища	17	17	17	16	14	17	9

Достъпна архитектурна и физическа среда

Образователни институции									
	Входни и комуникационни пространства						Пригодност на помещенията и пространствата за общо ползване за хора с увреждания		Достъпно и пригодно за хора с увреждания санитарно-хигиенно помещение
	Достъпен вход		Достъпност до помещения и пространства				Създадени условия в класни стаи и кабинети за ученици в увреждания	Използваемост на общи помещения - зала, аула, столова, физкултурен салон и др. за ученици с увреждания	
	Рампа	Подемна платформа	Безопасни парапети	Нехлъзгава настилка	Тактилни ивици	Подемна платформа			
Детски градини	0	0	5	3	0	0	3	0	3
Училища	6	4	15	13	1	1	7	8	11

Специализирана подкрепяща среда.

Училище/детска градина	Логопедичен кабинет /брой/	Ресурсен кабинет /брой/	Обзаведени помещения, даващи възможност за:		
			Учебни места за деца и ученици в инвалидни колички /брой/	Учебни места за деца и ученици с увреден слух /брой/	Учебни места за деца и ученици с намалено/увредено зрение /брой/
Детски градини	4	3	1	0	0
Училища	2	9	9	9	11

Съгласно чл. 103 от Наредбата за приобщаващото образование достъпната физическа среда включва осигуряване на подходящи условия, използване и прилагане на иновативни подходи и съвременни технологии за архитектурна и физическа достъпност, които в най-голяма степен да отговорят на потребностите на децата и учениците. Достъпът на физическата среда включва изисквания към врати, фойета, коридори, водещи линии, санитарни помещения, към парапети, предпазни решетки, тактилни символи, стълби, рампи, специални асансьори, подходящо осветление и маркировка.

Съгласно чл. 104, ал. 2 от Наредбата за приобщаващо образование достъпната архитектурна среда в институциите в системата на предучилищното и училищно образование трябва да е съобразена с елементите на сградите и съоръженията със

специфични изисквания за различните видове увреждания – предвижване на дълги разстояния, по наклонени повърхности, с технически помощни средства, с водач, качване и слизане по стълби, натискане на бутони за хващане, обсег и достъпност, височина на погледа, както и средствата за сигнализация и информация среда.

Справките красноречиво показват, че в училищата и детските градини в Община Кюстендил достъпна физическа, архитектурна и специализирана подкрепяща среда е осигурена частично. В повечето случаи липсва. Няма осигурени помещения, които да дават възможност да се устроят места за ученици в инвалидни колички, в повечето случаи липсват подходящи помещения за рехабилитация на слуха и говора, за логопедичен кабинет, за ресурсен кабинет и за други специализирани кабинети. В ОУ „Св. Паисий Хилендарски“ е обзаведена една стая с технически средства за деца с увреден слух, 1 брайлова машина и компютър за деца с увредено зрение. В ДГ „Слънце“ с допълнителен адрес на ул. „Кокиче“ е обособено помещение за работа с дете с увредено зрение.

Образователните институции на територията на община Кюстендил се помещават в сгради, които са специално построени за отглеждане, възпитание, социализация и обучение на децата и учениците и разполагат с достатъчен сграден фонд, отговарящ на условията за цялостен, качествен и пълноценен педагогически процес. През последните години, чрез реализиране на проекти и програми, са направени подобрения, свързани с функционалността на материалната база. Училищата на територията на общината разполагат с добра материална база, състояща се от класни стаи, кабинети по отделни дисциплини, компютърни кабинети и кабинети за ресурсно подпомагане. Не всички училища разполагат с физкултурни салони – в тях се използват пригодени за целта помещения, които в никакъв случай не отговарят на изискванията за физкултурен салон. Там, където една сграда се ползва от две училища, физкултурният салон се ползва и от двете училища. ДГ „Първи юни“ е единствена от детските градини, която разполага с физкултурен салон. Не във всички образователни институции са изградени рампи и подемни платформи за придвижване на деца и ученици с увреждания. Класните стаи и санитарните възли не са пригодени за ползване от деца и ученици с увреждания. Обзавеждането на класните стаи е неподходящо за деца с физически увреждания, деца и ученици с деструктивно поведение, често съществува по-голям риск отколкото полза от престоя им в класната стая, точно поради неадекватна училищна среда. Ограничен е достъпът на децата със специални образователни потребности до и в сградите.

В сградите на по-голяма част от детските градини и училища са приложени мерки за енергийна ефективност - топлоизолация, сменена дограма. В останалите училища и детски градини тези мерки са приложени частично.

3.2.5. Достъпност на информацията и комуникацията.

За изпълнение на изискванията за достъпност на информацията и комуникацията в училищата и детските градини в Община Кюстендил е осигурено следното :

- достъп до видовете средства за информация и комуникация – във всяко училище и всяка детска градина има телефони, компютри, интернет, сайт, информационен кърт, електронна поща;

- достъп до информация за правата и задълженията на децата и учениците, за предлаганите дейности и програми за обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и представянето им в достъпен формат;

- достъпност на познавателните книжки, учебниците и учебните комплекти чрез осигуряване на разумни улеснения (електронни учебници, специализирани софтуерни програми) според индивидуалните потребности на децата и учениците със

специални образователни потребности при разработването и използването им с цел пълноценното обучение и участие на децата и учениците в образователния процес;

В образователните институции липсва достъпна мултимедийна образователна среда, специализирани софтуерни продукти, аудио-визуални средства, алтернативни форми за комуникация и за предаване на информация на деца и ученици с увреден слух и нарушено зрение.

3.2.6. Достъп до учебни програми и учебно съдържание:

В училищата и детските градини в Община Кюстендил достъпът до учебни програми и учебно съдържание се гарантира чрез:

- предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците за осигуряване на непрекъснатост при прехода им от различните етапи и степени на обучение

- използване на подходящи обучителни материали и учебни помагала;
- адаптиране на учебното съдържание съобразно индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности;
- осигуряване на помощни средства и специализирани технологии в образователния процес.

Терапевтична подкрепа и рехабилитация на децата и учениците се осигурява основно от Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦПППО) и от социалните услуги, които община Кюстендил предоставя.

Ръководствата на училища в община Кюстендил ясно осъзнават необходимостта от специфични умения и компетентности на своите педагогически специалисти, които трябва да са подготвени, за да реагират адекватно, както в осигуряването на кариерно ориентиране и занимания по интереси за развитие на способностите, за изява на дарбите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта и в организирането на дейности по превенция на тормоза и насилието, така и да работят със специфичен инструментариум съобразно индивидуалните потребности на деца и ученици със специални образователни потребности. Около 59% от всички учители в община Кюстендил са обучавани за работа с деца и ученици с изявени дарби, със СОП, в риск, с проблемно поведение.

Чувства се необходимост от провеждане на допълнително обучение за изграждане и развиване на умения у педагогическите специалисти за:

- овладяване на деструктивно поведение в клас;
- задълбочено разбиране на това, какво се крие зад предизвикателното поведение на ученика;
- подкрепа на силните страни и ресурси на учениците;
- използване на позитивни стратегии при конфликти;
- изграждане на модели на позитивна училищна среда;
- създаване на родителско-учителска общност за подкрепа;
- ефективна работа на екипите за подкрепа за личностно развитие;
- методи и форми на работа с деца в риск ;
- методи и форми на работа с деца с изявени дарби;
- методи и форми за работа с деца с проблемно поведение.

4. Идентифицирани потребности за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил

На основата на разработен SWOT анализ на потребностите от подкрепата за личностно развитие на децата и учениците в общината, са изведени и обобщени потребностите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Кюстендил.

<i>Осигурена обща подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към всички деца в групата и гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на детската градина:</i>	
1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;	✓
2. Занимания по интереси;	✓
3. Грижа за здравето, въз основа на информация от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в детската градина	✓
4. Ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения.	x
<i>Осигурена обща подкрепа за личностно развитие в детската градина, която е насочена към превенцията на обучителните затруднения, се изразява във включване на отделни деца в дейности според техните потребности:</i>	
1. Обучение чрез допълнителни модули за деца, които не владеят български език – дейността се извършва от учителите в групата в детската градина;	x
2. Прилагане на програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие, индивидуална и групово работа при установени езикови и/или емоционално-поведенчески, и/или сензорни затруднения – дейността се извършва от психолог, логопед или от друг педагогически специалист при необходимост - рехабилитатор на слуха и говора и др.	○
<i>Осигурена обща подкрепа за личностно развитие в училището, която е насочена към всички деца в подготвителна група за задължително предучилищно образование и към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището:</i>	
1. Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;	✓
2. Кариерно ориентиране на учениците;	x
3. Занимания по интереси;	✓
4. Библиотечно-информационно обслужване;	✓
5. Грижа за здравето въз основа на информация от родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, за здравословното състояние на детето и за проведени медицински изследвания и консултации и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището;	✓
6. Осигуряване на общезитие;	✓
7. Поощряване с морални и материални награди;	✓
8. Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;	✓
9. Дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа.	x
<i>Осигурена допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците:</i>	
1. Психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;	x
2. Осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;	○
3. Предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;	x
4. Ресурсно подпомагане.	○

Легенда:

✓ - осигурена дейност/форма на подкрепа;

х – идентифицирана потребност от осигуряване на подкрепа за личностно развитие: същата не се осигурява от образователните институции на територията на общината;

о – идентифицирана потребност от осигуряване на подкрепа за личностно развитие: съответната дейност/форма на подкрепа се осъществява в отделни образователни институции самостоятелно или с външна подкрепа /доставчици на социални услуги, РЦПППО, Център за кариерно ориентиране/.

II. Предизвикателства

Законът за предучилищното и училищно образование поставя изискване за разработване на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците въз основа на Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

За успешно прилагане в практиката на общината принципите и процедурите, изисквани от Закона за предучилищното и училищно образование и Наредбата за приобщаващото образование, се поставят редица предизвикателства. В основата са предизвикателствата от преобразуване на образователните институции за предучилищно и училищно образование, необходимостта от разширяване на компетентностите на педагогическия персонал за целите на приобщаващото образование, промяната във финансирането на общата и допълнителна подкрепа, разширяване и засилване на партньорството и взаимодействието на всички участници и институции.

Нормативните промени поставят нови изисквания за преобразуване на детските градини и училищата, даване на възможност за възникване на нови институции, променят се задачите на съществуващите институции, променят се взаимоотношенията между институциите.

Философията на приобщаващото образование поставя необходимостта от осигуряване на достатъчен брой квалифицирани специалисти за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците в детските градини и училищата – психолози, логопеди, ресурсни учители, социални работници. Осигуряване на помощник на учителя при емоционални и/или поведенчески затруднения, при сензорни и/или неврологични увреждания. Приобщаващото образование изисква разширяване на кръга от педагогически специалисти в екипна работа като основен подход в неговата реализация.

Промяната в организацията и съдържанието на предучилищното и училищно образование е свързана и с промени във финансирането на дейностите за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.

Осъществяването на ценностите и на организацията на приобщаващото образование изисква ефективно взаимодействие с родителите в процесите на приобщаване – обезпечаване на тяхната информираност по отношение на механизмите за предоставяне на подкрепа за личностно развитие, институциите, които я предоставят, чувствителност на обществото към проблемите на децата и учениците, разбиране за отговорностите на всички и за необходимата толерантност и търпимост. За осъществяване на процеса е необходимо фокусиране върху всички участници в процеса на образование – деца, родители, педагогически специалисти.

III. Стратегически цели и дейности

Визия

Осигурено качествено образование, основано на индивидуалните потребности на децата и учениците от община Кюстендил.

Мисия

Създаване на условия и осигуряване на базисни ресурси за предоставяне на ефективна и ефикасна обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил.

Стратегически цели:

Стратегическа цел №1. Създаване на подходяща социално-психологическа среда за личностно развитие на децата и учениците от община Кюстендил.

Стратегическа цел №2. Осигуряване на специалисти и повишаване на компетентностите на педагогическия персонал за задоволяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил.

Стратегическа цел №3. Създаване на подкрепяща среда и подобряване на условията за личностно развитие за деца и ученици, вкл. и със специални образователни потребности в община Кюстендил.

Стратегическа цел №4. Развитие и разширяване на мрежата от образователни институции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на територията на община Кюстендил.

Стратегическа цел №5. Повишаване ефикасността на взаимодействие между участниците в образователния процес и институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.

Стратегическа цел №6. Създаване на условия за активно сътрудничество на образователните институции и гражданското общество за целите на приобщаващото образование.

Отделните стратегически цели по своята същност обединяват набор от дейности /мерки и интервенции/, подчинени на мисията и визията на стратегията, едновременно с това попадащи в определено тематично направление.

Стратегическа цел №1: Създаване на подходяща среда за личностно развитие на децата и учениците от община Кюстендил.

Дейности:

1. Ранно оценяване на развитието на децата и риска от обучителни затруднения на децата в детската градина и в предучилищните групи в образователните институции;

2. Осигуряване на логопедична подкрепа като превенция на комуникативни нарушения и на обучителни трудности;

3. Прилагане на методи и подходи за ефективна работа с деца и ученици с обучителни затруднения в рамките на предоставяната обща подкрепа от образователните институции;

4. Оказване на педагогическа и психологическа подкрепа за преодоляване на трудности в обучението, процеса на учене и комуникацията в учебна среда, включително осъществяване на взаимодействие с родителите;

5. Идентифициране на деца и ученици в риск и поддържане на регистър за проследяване и оценка на ефективността на предоставената подкрепа;

6. Осигуряване на условия и ресурси за развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата на децата и учениците в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;

7. Кариерно консултиране и ориентиране на учениците в зависимост от потребностите, интересите, способностите, предпочитанията и ценностите;

8. Осигуряване на кариерно ориентиране според способностите и потребностите на учениците със специални образователни потребности /СОП/;

9. Планиране и реализиране на дейности за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация, реакция и преодоляване на проблемно поведение и нарушения на дисциплината от деца и ученици;

10. Участие в общински, областни, национални проекти, програми и форуми в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта за осигуряване на

възможностите за разнообразна личностна изява на децата и учениците и стимулиране на инициативност и творчески потенциал, вкл. и деца със СОП;

11. Утвърждаване на системата за поощрения на децата и учениците в детската градина и училище за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на институционалната общност ;

12. Идентифициране на деца с изяви дарби и осигуряване на допълнителна подкрепа за насърчаване на творческия им потенциал, съхраняване на българските традиции и утвърждаване на общочовешките и европейски ценности.

Стратегическа цел №2: Осигуряване на специалисти и повишаване на компетентностите на педагогическия персонал за задоволяване на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил.

Дейности:

1. Осигуряване на специалисти в училищата, детските градини и общинските институции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците, в това число:

- Обезпеченост с педагогически съветници, логопеди, психолози и ресурсни учители в детските градини и училищата;
- Осигуряване на ресурсни учители за краткосрочна и дългосрочна допълнителна подкрепа на децата и учениците със специални образователни потребности по начините, определени от нормативната уредба – назначени в училището и в детската градина, или от РЦПППО;
- Въвеждане на практиката за назначаване на помощник на учителя при повече от 3 деца или ученици със СОП в групата/паралелката;
- Използване на професионалните компетенции на специалистите, работещи в социалните услуги делегирани от държавата дейности /ЦОП, ЦСРИ/ в подкрепа на децата със СОП и с рисково поведение.

2. Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите за идентифициране на потребностите от обща и допълнителна подкрепа, в това число:

- Обучение на класни ръководители за ефективно изпълнение на специфичните допълнителни професионални задължения;
- Провеждане на обучения на училищно, общинско ниво за учители, педагогически съветници и други специалисти, които работят с деца и ученици, вкл. и със СОП, по теми , свързани с приобщаващото образование;
- Осигуряване на въвеждащо и продължаващо обучение от РЦПППО на лица, назначени на длъжността „помощник на учителя“ за група или паралелка с повече от 3 деца или ученици със СОП;
- Разработване на програма за квалификация на педагогическите специалисти, работещи с деца и ученици със СОП от РЦПППО;
- Обучение за използване на утвърдени от Министерството на образованието и науката методики за оценяване /Методика за оценка на образователните потребности на децата и учениците, Методика за функционална оценка и работа с деца с умствена изостаналост и аутистичен спектър на развитие, Методика за оценка на индивидуалните потребности на деца и ученици с множество увреждания/, методики за вербално и невербално оценяване, както и други методики и стандартизирани инструменти.

3. Осигуряване на методическа подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие в училищата и детските градини, в това число:

- Предоставяне на рамка за оценка на индивидуалните потребности от обща подкрепа за личностно развитие на дете/ученик;

- Предоставяне на рамка за оценка на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете/ученик;
 - Подкрепа на учителите за диференцирането на подходи за обучение, които дават различни възможности за групиране на потребностите на учениците и насочване на общата и допълнителната подкрепа в най-голямо съответствие с тях;
 - Обучение на педагогическите специалисти в детските градини за извършване на ранно оценяване /скрининг/ на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения по чл. 8, ал. 3, т. 1 от Наредбата за приобщаващо образование;
 - Наблюдение и методическа подкрепа от страна на РЦПППО на ранното оценяване;
 - Обсъждане на конкретни казуси.
4. Сътрудничество между педагогическите специалисти и обмен на добри практики.

Стратегическа цел №3: Създаване на подкрепяща среда и подобряване на условията за личностно развитие за деца и ученици, вкл. и със специални образователни потребности, от община Кюстендил.

Дейности:

1. Подобряване на техническата инфраструктура в детските градини и училищата за обезпечаване на нуждите от подобряване физическата култура на децата и учениците;
2. Създаване на достъпна физическа и архитектурна среда в образователните институции в община Кюстендил, в това число:
 - Изграждане и/или подобряване на входните и комуникационни пространства /достъпност до входа, помещенията и пространствата/ в детските градини и училищата;
 - Осигуряване на пригодност на учебните помещения и пространствата, помещенията и пространствата за общо ползване за хора с увреждания, както и достъпни и пригодни санитарно-хигиенни помещения.
3. Подобряване на специализираната подкрепяща среда в образователните институции, в това число:
 - Създаване и оборудване на кабинет за ресурсно подпомагане във всяко училище и детска градина, в които има деца със СОП;
 - Обновяване на ресурсните кабинети с дидактични материали;
 - Обзавеждане на учебни помещения, даващи възможност за обособяване учебни места за ученици в инвалидни колички, с увреден слух, с намалено/увредено зрение, при установена необходимост;
 - Осигуряване на подходящи помещения за кабинети за рехабилитация на слуха и говора, за логопедични кабинети и специализирани кабинети;
 - Осигуряване на достъп за обслужване на деца и ученици с увреждания в останалите помещения /библиотеки, административни кабинети и други/;
 - Реализиране на проекти, насочени към осигуряване на съвременна образователна среда, достъпност и сигурност на средата.
4. Организиране на необходимите разумни улеснения за участие на учениците със СОП в национални външни оценявания и държавни зрелостни изпити.

Стратегическа цел №4: Развитие и разширяване на мрежата от образователни институции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на територията на община Кюстендил.

Дейности:

1. Развитие на капацитета на училищата и детските градини за успешно прилагане на новата нормативна уредба, в това число:

- Изготвяне на годишни планове за предоставяне на подкрепа за личностно развитие и обобщен доклад за състоянието на процеса на приобщаващото образование;
- Определяне на координатор и екипи за подкрепа за личностно развитие във всяка образователна институция в община Кюстендил;
- Прилагане на изискванията на Наредба № 6 за усвояването на българския книжовен език.

2. Развитие на Центъра за подкрепа за личностно развитие – Обединен детски комплекс, град Кюстендил чрез включване на нови дейности и форми за обща и допълнителна подкрепа.

Стратегическа цел №5: Повишаване ефикасността на взаимодействие между участниците в образователния процес и институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.

Дейности:

1. Развитие на ефективни форми на взаимодействие с родителите на децата и учениците за осигуряване на подкрепа за личностно развитие, в това число:

- Повишаване информираността на родителската общност за функциите на психолога, логопеда, рехабилитатора на слуха и говора при осъществяване на психосоциалната рехабилитация и рехабилитацията на комуникативните нарушения;
- Информирание на родителите за възможностите и насочване на учениците със специални образователни потребности след VII и X клас за продължаване на образованието или за придобиване на професионална квалификация от Регионален екип за подкрепа за личностно развитие;
- Развитие на децата и учениците със СОП в детските градини и училищата, подкрепяни от РЦПППО;
- Своевременно информиране на родителите на деца в риск от отпадане от образователната система и предприемане на мерки, консултиране със специалист и др.;
- Приобщаване на родителите към училищната общност чрез включването им в дейности на ниво паралелка и училище.

2. Развитие на ефективни форми за работа с родителите на деца и ученици с обучителни трудности и със специални образователни потребности, в това число:

- Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките на децата и ученици със СОП - консултиране с психолози, логопеди, социални работници, тренинги и др.;
- Въвеждане на практиката за назначаване на социален работник в училищата и детските градини, който да изпълнява функцията на медиатор между семейството, обкръжението на детето/ученика и образователната институция;
- Определяне на ден в месеца за организиране на „Отворени врати в ДГ/училище“ за посещение на родители;
- Повишаване информираността на родителите относно затрудненията в образователния процес на техните деца и възможностите за преодоляването им /консултации, допълнително обучение, форми за извънкласни и извънучилищни дейности/;
- Работа с родителите, които възпрепятстват децата редовно да посещават детска градина и училище.

3. Работа с родителите на деца и ученици с изявени дарби, в това число:

- Консултиране на родителите на деца с изявени дарби и насочване към специалисти за насочване на детето;
- Разяснителни и информационни кампании за предлаганите услуги за деца с изявени дарби, специалисти в различните сфери на развитие и общински програми и мерки за стимулиране на деца с изявени дарби.

4. Подобряване на координацията и сътрудничеството между институции по отношение на работата с децата в риск и деца, жертви на насилие, в това число:
 - Прилагане на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция;
 - Прилагане на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище;
 - Съвместни дейности на институциите в системата на предучилищното и училищното образование с отдел „Закрила на детето“ и МКБППМН в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие /периодични срещи, планове за действие, годишни анализи/;
 - Провеждане на съвместни кампании с Регионална здравна инспекция срещу зависимостите;
 - Съвместни срещи, дискусии, беседи с представители на МВР, отдел „Закрила на детето“, МКБППМН.
 5. Взаимодействия между участниците в образованието и институциите по отношение на отпадането от училище и обединяване на усилията за връщане в образованието на отпаднали ученици, в това число:
 - Ангажиране с конкретни мерки на обществените съвети, ученическите съвети, ученици и родители-доброволци в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, ученици в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и в обществото;
 - Продължаващо развитие на целодневна организация на учебния процес, като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на таланти и удовлетворяване на потребности и интереси;
 - Сътрудничество с библиотеките, мерки за повишаване на грамотността в полза на предотвратяване на обучителните трудности и отпадане.
 6. Междуинституционално сътрудничество и координация, в това число:
 - Повишаване ефективността на комуникацията между детски градини, училища, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, Регионалното управление на образованието, община и всички останали участници в процеса на образование;
 - Координация и съгласуваност на действията на ръководствата на детските градини и училищата и Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование с цел обезпечаване на специалисти за оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности;
 - Формиране на база-данни за специалистите, които предоставят допълнителна подкрепа в община Кюстендил;
 - Предоставяне на обобщена информация за състоянието на процеса на приобщаващото образование на Кмета на община Кюстендил от Регионална управление на образованието - Кюстендил след приключване на учебната година.
- Стратегическа цел №6: Създаване на условия за активно сътрудничество на образователните институции и гражданското общество за целите на приобщаващото образование.*
- Дейности:**
1. Провеждане на разяснителни кампании за преодоляване на непознаването и предразсъдъците, за повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците със специални образователни потребности;
 2. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания;

3. Осигуряване на достъп до информация за правата и задълженията на децата и учениците, за предлаганите дейности и програми за обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и представянето им в достъпен формат като част от условията за равен достъп до образование;

4. Сътрудничество и изграждане на устойчиви партньорства с граждански организации в различни аспекти като квалификация на педагогическите специалисти, осигуряване на специалисти, проучвания, кампании, партньорски проекти;

5. Осигуряване на траен процес на промяна на обществените нагласи в подкрепа на приобщаващото образование чрез разяснителни кампании сред родителската общност;

6. Провеждане на кампании и общински инициативи по въпросите на приобщаващото образование в сътрудничество с неправителствените организации;

7. Развиване на разнообразни форми на сътрудничество с институции, с физически и юридически лица с нестопанска цел за подпомагане процеса на приобщаване на децата и учениците.

IV. Механизъм за управление, мониторинг и оценка на изпълнението

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020 – 2021 г. е функция на анализа на потребностите на конкретните училища и детски градини и отчита, координира и обединява усилията на всички общински фактори и ресурси за решаване на общите проблеми.

Община Кюстендил отговаря за цялостното изпълнение на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020 – 2021 г. и приноса ѝ за изпълнението на Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Кюстендил 2020 - 2021. Целите се постигат с общите усилия на всички заинтересовани от процеса страни, в съответствие с компетенциите им и планираните цели и дейности.

Съгласно чл. 197, ал. 3 от ЗПУО за изпълнение на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020 – 2021 г. ежегодно до 30 април Общински съвет - Кюстендил приема годишен план на дейностите за подкрепа за личностно развитие по предложение на Кмета на Община Кюстендил след съгласуване с Регионално управление на образованието - Кюстендил. Изпълнението на Общинския план се отчита на областно ниво до 01 март на следващата година като в Областна администрация Кюстендил се представи отчет за изпълнението на дейностите по Общинския годишен план.

Индикатори за оценка на изпълнението:

- Брой детски градини и училища, които самостоятелно организират и обезпечават ресурсното подпомагане на децата и учениците по чл. 283, ал. 4 от ЗПУО;
- Брой образователни институции, участващи в национални програми и проекти, осигуряващи процеса на приобщаващото образование;
- Брой педагогически специалисти, участвали в обучения за развитие на професионалните компетентности за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- Брой институции със значително подобрене на материалната база – нови елементи на специализирана среда;
- Брой детски градини и училища, в които работят педагогически съветник, психолог, логопед и помощник на учителя.

V. Финансиране

Финансирането на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020-2021 се осъществява със средства от:

- Общински бюджет;
- Делегирани бюджети на училищата и детските градини;
- Бюджети на Министерство на образованието и науката, Министерство на културата, Министерство на здравеопазването, Министерство на младежта и спорта;
- Фондове на ЕС – Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и други;
- Частно финансиране, дарения.

VI. Популяризиране на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020 – 2021 г.

Популяризирането на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020-2021 г. се реализира чрез публикуването ѝ на официалната интернет страница на Община Кюстендил.

Настоящата Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020-2021 г. е приета с Решение №... по протокол №... на Общински съвет - Кюстендил.

ОБЩИНА КЮСТЕНДИЛ

МОТИВИ

към изготвяне на проект на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020 – 2021 г.

На основание чл. 26 и чл. 28 от Закона за нормативните актове предоставям на вниманието на заинтересованите лица изготвения проект на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020 – 2021 г.

1. Причините, които налагат приемането:

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020 – 2021 г. е разработена в изпълнение на разпоредбата на чл. 197 от Закона за предучилищното и училищното образование /ЗПУО/ и чл. 5 от Наредбата за приобщаващото образование /приета с ПСМ № 232 от 20.10.2017 г./.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на община Кюстендил 2020 – 2021 г. е изготвена въз основа на:

- ✓ Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Кюстендил 2020 – 2021 г., приета с решение на Областния съвет за развитие на област Кюстендил от 11.06.2020 г.;

- ✓ Анализ на потребностите от подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Кюстендил, приет с Решение №13 по Протокол №3/10.12.2019 г. на Общински съвет – Кюстендил.

2. Целите, които се поставят:

- ✓ Гарантиране правото на всяко дете и ученик на достъп до качествено образование;

- ✓ Осигуряване на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците в община Кюстендил;

- ✓ Активиране и включване на ресурси, насочени към създаване на възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

3. Финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Финансирането на Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020-2021 г. се осъществява със средства от:

- ✓ Общински бюджет;
- ✓ Делегирани бюджети на училищата и детските градини;
- ✓ Бюджети на Министерство на образованието и науката, Министерство на културата, Министерство на здравеопазването, Министерство на младежта и спорта;
- ✓ Фондове на ЕС – Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж”, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и други;
- ✓ Частно финансиране, дарения.

4. Очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива:

- ✓ Създаване на адекватна физическа, психологическа и социална среда за всички деца и ученици в община Кюстендил.

- ✓ Ефективно междуинституционално взаимодействие за осигуряване на пълноценна обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците в община Кюстендил.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз.

Проектът на Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Кюстендил 2020 – 2021 г. е в съответствие с правата на Европейския съюз и Европейската харта за местно самоуправление и директивите на Европейската общност, свързани с тази материя.